

ՄԵԶՄԱՌԱՒ

DIRECTION
DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65 Grand'Rue de Pétra 65

ԱՒՊԱՐ

مجموعه اخبار

بك اوغلى تقسيم جادهسى ٦٥

Հազվեթեա միւթէպիւղ խոստումս իշին 8. ԹՕԼԱՅԵԱՆ միւրաճաւթ օրունտ — Իտարէիանէ միւր Պէյօղլունտա ճատտէի քէպիրտէ 65

ԱՍԻՓԱՆԷ 16 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԱՊՕՆԵՍԱՆ, ԵԱՐԹԱՐԸ

Սէնէլիկի Տէրիսաւաթ իշին	50 ղր.
Այթը այլը	25
Թաշա իշին սէնէլիկի բօթա	75

ՄԱՐԴԿՈՒԹԵԱՆ ՓԱՌՔԵՐԸ

ԳԻՏՈՒՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՄԸ

Pourquoi donc vivons-nous dans un siècle où il semble de bon goût d'être toujours au courant des objections et de ne jamais lire les réponses ?
G. FRÉMONT

Նման վաստակաբեկ ճանապարհորդի մը որ ապականեալ և ժանտահոտ ճահիճներու մէջէն անցնելէ վերջը՝ կը հասնի հրճուանօք դալարագարդ և ծաղկալից բուրաստաններու մէջ, այսպէս կը լեցուի անպատու քերթութեամբ նա որ՝ յաղթելով բազմաթիւ ժիջաւայրի մը տխուր ազդեցութեան՝ կը թողու իմացական աշխարհի աղտեղի և մահաբոյժ գործերն, և կը դառնայ այն ճամբատալէս մեծ՝ գրական և իմաստասիրական հրաշակերտներու, զոր յայտնեալ կրօնքն միայն կ'արտադրէ:

Հակառակ Ազատախոհներու ինքնագով սնախառութեան, Բանականութիւն և Գիտութիւն չունին աւելի անձնուէր և ճամբարիտ բարեկամ քան Հաւատոյ աշակերտներն և Աւետարանի պաշտօնեայնէր: Կարդալէ ետքը Պիլանէր, Հերպերթ Սթենսէր, Թէն, Լուի Վիարտո, Կարդացէք նաև Մօնսապրէ, Հ. Տիտոն, Գերապայծառ տ'իւլսի կամ Գ. Ֆոնթմօն, և ըսէ՛ք — ձեռքերնիդ դրած ձեր խղճին վըրայ — թէ ո՞ր կողմն կը գտնուի ուղիղ բան, հաստատուն գիտութիւն, ազնիւ և նրբաճաշակ գրականութիւն: Փափաքելով ճանչցնել սիրելի Ազգիս մարդկութեան ճշմարիտ փառքերը, քաղցր է ինձ կարենալ այսօր մի քանի խօսք ըսել այն երիտասարդ և մեծատաղանդ եկեղեցականին Տ. Գ. Ֆոնթմօնի նկատմամբ, որ արդէն իսկ իւր բազմակողմանի գիտութեամբ և իւր մոգիչ պերճախօսութեամբ գրաւած է հանուրց սքանչացումն և կաթողիկէ աշխարհին երախտագիտութիւնն ու սէր:

Սրբազան հեղինակին՝ որ զբաղած է ա-

մենէն աւելի արդենութիւն (actualité) ունեցող խնդիրներով՝ ի լոյս ընծայեալ աշխատասիրութիւնքն են հետեւեալներն. 1. Յիսուս Բրիստոս ակնկալեալ են մարգարեացեալ, 2. Առնէշտիւն Եկեղեցւոյ եւ Տէրութեան, 3. Դամասկոսի մաս Ասիայ Դոնուպի, 4. Աստուածութիւն Յիսուսի Բրիստոսի, 5. Բանաստեղծիւն ի վերայ Բրիստոսեան:

Արդարեւ օգտաւատ և թանկագին գործեր, արդիւնք սնխոյն և ուսումնալից վաստակոց, ապացոյց հօր իմացականութեան, ազնուական և անկողմնակալ գիտութեան:

Իւր Բանաստեղծիւնքն ի վերայ Բրիստոսեան հետեւեալ գովեստից արժանացած են Եւրոպացւոց կողմանէ: «Ինչ որ Ազատախոհութիւնն համարձակած է հրատարակել ամենէն յանդուգն և ամենէն վտանգաւոր ընդդէմ՝ ճամբարիտ բնութեան մարդոյն, իւր ծագման, իւր սկզբնական անկման, իւր բարոյական օրինաց, ընդդէմ՝ վաւերականութեան Մովսէսի մատենից և չորս Աւետարաններու, ո՞ր աւանդեալ է այն բարոյական օրէնքն, սոյն Բանաստեղծեանց հեղինակն զայդ ամենայն հերքած է յաղթական եղանակաւ: Չենք կարծեր թէ այս պահուս գըտնուի նոյն նիւթոյն վրայ՝ գիրք մը աւելի գիտուն, աւելի համակրական և մանաւանդ աւելի յարմար արդի ընկերութեան պիտոյից: Գերաշնորհ Եպիսկոպոսունք Օթէնի, Բուսթիէի և Լիմօթի՝ հանդերձ աշխարհական և եկեղեցական բազմաթիւ գրագիտօք՝ զայն պատուած են իրենց ամենէն սիրալիք ներքողներով: Ամեն իմաստուն և անկեղծ ընթերցող, որ պիտի ուսումնասիրէ այս նշանաւոր եպիսկոպոսութիւնը հոն պիտի գտնէ՝ կատարեալ ներդաշնակութեան մը մէջ՝ մարդկային բանին համաձայնութիւնն քրիստոնէական վարդապետութեանց հետ: Այդ գործին է այն հաղուաբիւտ գործերէն, ուր ոճ և գիտութիւն միմիանց հետ կը մրցին, և ուրոյ համար մեծանուն քննադատ մը կրցաւ իրաւամբ ըսել. «Այս մատենն իտալիէ և գիտունն են պերճախօս յարաբերում»:

Գիտուն ու պերճախօս բարութիւն, ահա այն գովեստն որ ամենէն աւելի կրնայ պատշաճիլ Տ. Ֆոնթմօնի: Այս համոզումն ունեցալ կարդալէ ետքն իւր ոսկեղեն էջերն, մտաց ու սրտի ազնուութեամբ զարդարեալ կ'զգաս

թէ գրագէտէ մ'աւելի, ատենարանէ մ'աւելի՝ առաքեալ մ'է որ կը խօսի, և թէ այդ մաքուր և հրեշտակային հոգին մի փառասիրութիւն միայն ունի, այն է Աստուծոյ փառքը և երկնային փրկութիւնն: Ո՞րպիսի քրիստոնէական սէր, ո՞րպիսի գթութիւն և քաղցրութիւն՝ նոյն իսկ երբ ի պայքար կը մտնէ ամենէն մոլորամիտ հեղինակաց դէմ: Սիւյն ծայրագոյն ամբարտաւանութեան և շնական անձնապարծութեան առջեւն է որ լսելի կ'ընէ իւր արդար զայրոյթն, ինչպէս Յիսուս ինքնահաւան և կեղծաւոր Փարիսեացւոց առջեւ:

Քաղցրաբեզու և լուսամիտն Ֆոնթմօն մին եղաւ անոնցմէ որք վայրագ Ռենանի թունալից ազդեցութեան դէմ կուենցան ամենէն աւելի համոթեամբ և պերճալուք յաղթանակաւ: Յիշելէ ետքն ուրացող և տէքնօրհ կղերիկոսին անզուսպ հպարտութեան մը խօսքերը, որովք կը նախատէ անպատկառ քրիստոնէութեան ջատագովներն, և կանուանէ զայն՝ անհնարին լկտութեամբ՝ «քննադատութիւն չունեցող գլուխներ», կը յաւելու սրբազան ատենախօսը. «Քսան երեք տարեկան երիտասարդ մ'է, որ այս բաները կ'ըսէ, և այս վայելու՛ն ձեռով: Ո՛չ Որիգինէս, ո՛չ Կղեմէս Աղեքսանդրացի, ոչ Ս. Երմիոնիմոս, ոչ Ս. Օգոստինոս, ոչ Ֆենըլոն, ոչ Պօսիւէ, ոչ Շաթոպրիան, ոչ տը Մէսթրը, ոչ տը Պօնալ, ոչ Լազուտէր, ոչ ոք ուսումնասիրած է քրիստոնէութիւնը: Ինք միայն ուսումնասիրեց զայն, և տեսաւ թէ կանգուն չէր կրնար մնալ այն: Ախտո՛ս, այս տխուր մայրաքաղաքիս մէջ վարժուհիներ ու վարժապետներ կան որ տակաւին այսօր՝ Լըհիւրներէ, Պրիւքէններէ, Վիկուառներէ ետքը՝ վատանուն և դիւաշունչ Յուդա մը աշխարհի հին և նոր ամենէն մեծահանճար գիտնականներէ նախամեծար համարելու ոճիրն կը գործեն: Թանձրամիտ տխմարներ, չեն տեսներ թէ ամբողջ կէս դար յուսահատութեան և յառաջդիմութեան ճառեր խօսելէ հտքը, դեռ ամենէն յետադիմներն և ամենէն խառնաշաղկապներն են:

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երմէնի Բաթրիգ Գայմագամը բնակւոյ Բարթոլոմէոս Սրբազան հաղորէթէրի, գա- բու քէհեասը էֆ. իւլ պիւրիքտէ բազար կիւնիւ Մապէյնի Հիւմեռուէն պիւրպիւնէ, պաշ քեաթիպ Թահսին պէյ էֆ. հաղորէթ- լէրիյլէ միւլաքաթ իթմիշ տիր:

Միւլարիլէյն հաղորէթէրի՝ բազար իրթէ սի կիւնիւ տախի սատրաքամ, վէ մէարիֆ, մալիկէ վէ զապթիէ նաղըրլարըյլա կէօրիւշ- միւլ տիր:

Երմէնի բաթրիգի սապըզը Աշըգեան Պորէն Սրբազան բազար կիւնիւ Ատիկէ նա- զըրընըն Գուրուշէյմէ տէ քեային գօնաղընա աղիմէթլէ, միւլարիլէյն հաղորէթլէրէյլէ կէօրիւշտիւշ տիր:

ՆԵՐԼԻ ՍԷՆԱԱԹԼԱՐ

Տախիլի սէնաաթլարըն թէրազըզը իշին նէ կիպի թէտապիր իթթիխազ իտիլմէթլա- զըմ կէլիւնէ, պիր աւ էվվէլ թէտգիգ վէ թէհարրիսիյլէ, պիր նիգամնամէ լաիհասը զալմէ ալապ, Ջաթը հաղորէթի Բատիլահիէ թաղտիմ գըլընմասը խուսուսընտա իրատէի սէնիկէ շէրէֆսատըր պույրուլմասը իւզէրի- նէ, թիւարթ վէ նաֆիա նէզարէթի՝ մէսէ- լէի մէզքիւրէի թէտգիգ իթմիշ, վէ Վիւ- էսսիսաթը սէնաիկէ նամիլէ 70 մատէի հալի պիր նիգամնամէ լաիհասը գալմէ ալ- մըշ տըր: Պուստա եէրի սէնաաթլարա, էն- նէպի մամուլաթըյլա ֆայտէլի սուրէթտէ ըէգապէթ իտէպիլէնէք եօլտա պազը միւ- սաատէլէր իտիլմիշ տիր: Էվվէլ էմիրտէ պիր միւլտտէթ իշին եէրի մամուլաթը՝ իսրաճաթ վէրկիսինտէն, վէ ֆապրիգա էպնիսի՝ էմլաք վէրկիսինտէն մուաֆ գըլընմըշ, տախիլի կէօրիւք ըէսմի լազլ իտիլիպ, ֆապրիգա ինչա իթմէք իսթէնէլէրէ խալի արազի է- միրիլ թէրք օլուսմուշ, վէ արատա սըրաատա սէնաի սէրկիլէրի քիւշատըյլա, լաեք օլաւ- լարա միւլքեաֆաթ իթասը գարարլաշտըրըլ- մըշ, վէհասըլ եէնի ֆապրիգալար քիւշա- տընա, վէ ալէաթ ու էտէվաթը սէնաիյնէնի իտիլիյնէ մալսուս մուամէլաթ թէֆէրուտ թըյլա թարիֆ իտիլմիշ տիր: Իշպու նիգամ- նամէ, շու էսնատէ թիւարէթ նէզարէթի մէզլիսինտէ թահթը միւլգաքէրէտէ օլուպ, եազընտա Պապը Ալիկէ թաղտիմ գըլընա- ճաք տըր:

Կէշէնտէ ագտ օլուսնա պիր միթիկտէ լօրտ Սալիպըրիին պիր մէթթուպու օգու- նուպ, պուստա լօրտը միւլարիլէյն, Վիւ- կիլիգ հիւքիւմէթի այրընա հարէքէթ իթմէ- տիկի իշին, պու պապտէ սէրպէսթէ պէ- եանը էֆքեարա մանի օլաճաք պազը մահ- զուրլար վար տըր տէմիշ տիր:

Իգտամտա օգուսմուշ տուր: Վէվրօրա զազէթալարը՝ Վէյսպատէնտէ Բուսիա վէ Ալմանիա իմրէրաթօրլարը արասընտա վու- զու պուլան վէ ումուրը Շարքիլէ միւ- թէալիք պուլուսնա միւլաքաթա բէք զի-

եատէ էհէմիլէթ վէրիւօրլար: Նաեէ Պրա- եէ Բրէսէ զազէթաթը՝ հիւքմտարան միւլա- րիլէյնիւմ, թարաֆը հաղորէթի Բատիլա- հիտէ մուգարէր վէ իլան օլուսնա իսլահա- թըն զուվվէտէն ֆիլիլ կէթիլիմէսինի ար- զու իթմէքլէ պէրապէր, տէվլէթի Ալիկէնի թէմամիլէթի միլքիկէսինի մուհաֆազաթը նա տիկէր տէվլէթլէր իլէ գարար վէրմիշ- լէր տիր:

Վան վիւաեթլիլէ նահիկէլէրինտէ Էրմէ- նիլէրին իսքեան իթտիլէրի մէվգի վէ խա- նէլէրէ կիւնա հիւճու մուգու պուլարաք, 1400 խանէնի եազմա, 354 խանէնի իհ- րաք, 1000 տէն զիւստէ նուֆուսուսն թէլէֆ վէ քիլիսէ վէ մէթէպլէրտէն բէք շօղուսնա խարապ իտիլիկի, վէ պու ելուպտէն 27,000 լիւրտաւն զիւստէ գարաթ վուգու պուլտու- զուսնա Ժուրնալտը Ժընէվ, վէ Վանտա Էր- մէնիլէրէ գարըն պիր միւլտարէպէ վուգուս կէլիլիկի Տէյլի Նիուգ զազէթալարը եազմըշ- լար իսէ տէ, իգտամ, հէր իքիսինիւն հալա- տիսինի տէ թէքլիպ իթմիշ տիր:

Օսմանլը վէ Պուլկար հուսուսընըն թահ- տիտիկէ մէմուր օլաւ միւլթէլիթ գօմիսիսն՝ մուամէլաթըն իլէրի կէօթիւրմէքտէ օլուպ, եազընտա իքմուլը մէմուրիկէթ իտէնէկի մէ- մուլ օլուսմագտա տըր: Եալընըք ֆէօս-պա- երը նամ մէվգը իշին միւլքիւլաթ զուհուր իթմիշ տիր: Պու մէվգի, 1886 տա Թօքհա- նէի ամիրէտէ ինիգատ իտէն գօնֆէրանտա տէվլէթի Ալիկէնի թահթը իշպալընտա գալ- մըշ օլուսուգու հալտէ, պու քէրրէ Պուլկար մուրախիսալարը, օրտսընըն պիթարաֆ գալ- մասըն թէքլիֆ իթմիլէր իսէ տէ, Օսման- լը մուրախիսալարը իշպու թէքլիֆի ըէտտ իլլէմիլէր տիր:

ՄԱԼԻԻՄԱԹ

Եուսնա գրալը Վիէննաեա մուվասըլէթ- լէ, խարիճիկէ նազըրը վէ Վիէննաըն ին- կիլմէրա սէֆիրի իլէ կէօրիւշմիւլ տիր:

Բրէնա Պիգմարգըն միւլքէվիճի էֆքեարը օլան Համպուրկէր Նախիլիթըն զազէթասը, Բուսիա իլէ Ալմանիա արասընտա միւլնազըտ օլուպ, 1890 սէնէսինէ գատար մէվճուտ օ- լան վէ պաշ վէքիլի սապըք Ժէնէրու Գա- րիվի թարաֆընտան ըէտտ իտիլէն պիթա- րաֆըք ահտնամէսինի պու քէրրէ իպ- գա իտիլմիշ օլուսուգուս պէեան իտիկօր:

Պրանսա իրճալընտան վէ էրպապը գալէ- մինտէն Մ. Շալմէլ Լազուր Բարիստէ վէ- ֆաթ իթմիշ տիր:

Լօրտ Բօգպէթի Բարիսէ կէլմիշ տիր: Իթալիա վէլիի ահտը բրէնա տը Նաբլ իլէ Գարատաղ բրէնսինի քէրիմէլէրինտէն բրէնսէս Էլէնի ըէսմի իգտիվաճը, չըզան բազար կիւնիւ Բօմատա կէրէք բուհտնի ա- երիննէ վէ կէրէք ուսուլը միլքիկէնէ զա- ելթ մուլաթան թալէթտէ իճրա իտիլիպ, պու միւլնաթալէթլէ զիւստէթլէր վէ շէն-

լիլէր թէրթիպ օլուսմուշ, հէր իքի խանէ- տանը հիւքմտարի ագալարըյլա սիւ ֆէրա, վիւքէլա վէ սաթի ըիճալ տալէթլի օլարաք հազըր պուլուսմուշտար տըր: Հիւքմտարաթ թարաֆընտան տախի թէպրիք թէլէկրաֆ- նամէլէրի կէօնտէրիմիշ տիր:

Պրանսան պազը ճիկէթլէրինէ պու կիւնէրտէ գար եաղտըն կիպի, ինկիլթէր րանըն տախի պիր գաշ եէրլէրինտէ գա- եաղմըշ տըր:

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Սիւրիլի ահվալ գօմիսիսնը ագասընտան Նաիլի պէյ էֆ. եէ ուլա էվվէլի, Սիւրիմիւ- տիրի Պուստա վէ մուալիկի Նուրի պէյլէրէ սանի միւլթէմալի ըիւթպէլէրի թէվճիհ. Մուշ սանճաղը միւլթէսարըք մուալիկիլի- նէ՝ Օրման վէ մէատին իտարէսի պաշ քի- թապէթինտէն միւլնաթասը Օրթէլեան Սար- գիս էֆէնտի, Գարահիսարը Շարքի միւլթէ- սարըք մուալիկիլինէ՝ Անթալեա միւլթէ- պէրանընտան Նիգօլաքի էֆ., Կլնճ սանճա- զը միւլթէսարըք մուալիկիլինէ՝ Սիւրեանի բաթրիքիսանէսի քեաթիպի շըրէիս էֆ., Թօգաթ սանճաղը միւլթէսարըք մուալիկ- իկիլինէ՝ Եանեա վէ Եէնիլէհիլ թէրճէմուլըք- լարընտա պուլուսմուշ օլան Գօթթաքի էֆ., Էրզինճան միւլթէսարըք մուալիկիլինէ, Թահրիթաթը խարիճիկէտէ միւլսթալտէմ Տալէնտա էֆ. թոյեիլի. Թիւարէթ վէ նա- ֆիա նազըրը Մահմուտ բաշա հաղորէթլէրի- նէ մուրասա իֆթիլտար, Բուսուսմաթ էմա- նէթի միւլթէթիլլէրինտէն շէմալ վէ մէք- թուպնուսու Շէվքէթ պէյ էֆ. իլլէրէ Չնճի Օսմանի, Սիւրիլի ահվալ գօմիսիսնը ագա- սընտան Նէֆի էֆ. եէ Չնճի Օսմանի, վէ Շէվքի պէյ էֆ. եէ Չնճի Մէճիտի նիշանլա- րը իհսան պուլլուրմուշ տուր:

Մուսուլ վալիլիկի՝ Սիւրիլի ահվալ գօմի- սիսնու ըէիսի աթուֆ. Ջիւհտի էֆ. հազ- ըթլէրինէ, Սիւրիլի ահվալ գօմիսիսնու ըի- եասլթի՝ Շուրաթ տէվլէթ ագասընտան աթու- Շիւքրի պէյ էֆ. հաղորէթլէրինէ թէֆիլիգ- էտիրնէ վիւաեթի ըէթի նազըրը Ալի Բիգա պէյէ սանիլ սանիսի ըիւթպէսի թէվճիհ. Էլպիսան խանէտանընտան Իսմայիլ բաշա հաղորէթլէրինէ Չնճի Մէճիտի. Թէնպէթի շիրքէթի սէր մուհասիպի Մ. Մօրիս Գիրսօ- նա Կիւնճիւ Մէճիտի նիշանլարը իհսան պուլ- րուլմուշ տուր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Իթալիա գրալընըն պէօնիւք մալտա. մու բրէնա տը Նաբլըն՝ Գարատաղ բրէնսինի գը- զը բրէնսէս Էլէն իլէ իգտիվաճընտան տօլաեթ թարաֆը հաղորէթի Բատիլահիտէն իթալիա գրալը իւմպէրթօ վէ Գարատաղ բրէնսի Նի- գօլա հազարաթընա թէպրիք թէլէկրաֆա- րը շէքիլմիշ տիր:

— Տախիլիլի նազըրը Մէմուր Բաշա հազ- ըթլէրինէ իմթիկազ նիշանընըն ալթուս վէ

կրեմլիւն միտադաւարը ինչպէս պաշտօնակատը:

— Գաղա Սթանտարտ վէ ֆինմորէ նամ ինկիլիզ վարորդարը չըզան ճուստա իրթէսի կիւնիւ Զանադ-դալէսէ գարաեա օթուր-մուշար իսէ տէ, մուսվէնէթլէրինէ կէօն-տէրիլէն ըմօրթէօրէր վասըթասըյա գուր-թարըմըլար տըր:

— Կէչէն բազար կիւնիւ Բուսիանըն Զա-րարի նամ զըրհըսը Միտիլիտէն, վէ Զէ-հուտ նամ Զօլանտա սէֆինէսի Մէրսինտէն իզմիլէ կիթմիլէր տիր:

— Շահապ վէ Նուսրէթ նամ թօրթիլ իս թիմպօթարը Գարատէնիզէ կէօնտէրիմէթ իւզրէ Թէրսանէտէ թամիր իտիմէթտէ տիր: Սէլանիէ տէ իթի թօրթիլ իսթիմպօթու կէօնտէրիմիշ տիր:

— Իթալիանըն 4 վէ Ամէրիգանըն 3 զըրհ-ըն սէֆինէլէրի չըզան հաֆթա զարֆընտա իզմիլէ վասըլ օլմուշար տըր:

— Սէտի սէթիզ Բուս հարպ սէֆինէսի Սինօպ սուլարընտա տօլաշտըգտան սօնրա հոկտ. 2 տէ Սէվասթօրօլա ավտէթ իթմիշ-լէր տիր:

— Կէչէն ճուստա կիւնիւ Բուսիա, Ֆը-րանսա, Ինկիլիզերա, Ալմանիա վէ Իթա-լիա սէֆիրէրի՝ Ավսթրիա սէֆարէթիսանէ-սինէ ազիմէթլէ, սէֆիր հազրէթլէրիլէ միւ-լազաթ իթմիշլէր, վէ իրթէսի կիւն տախի պու սէֆիրէրին թէրհէմանլարը Պապը Ա-լիէ կիտէրէթ, սատորազամ վէ խարիճիկէ նազըրը բաշարար հազարաթըյա կէօրիւշ-միւշլէր տիր:

— Բուսիա սէֆիրինին մէջտուէն Բէթ-րէսպուրկտ կիտէնէկի սէյլէնիտօր:

— Ենգաղըմըզ վէճէլէ, ճուստա ազաւըր իթալիա սէֆարէթիսանէսինտէ, բրէնս աը նաթլ իլէ բրէնսէս իլէնին իզտիվանը միւնտ-սիպլիլէ սիր զիւնաֆէթ քէչիտէ գըլըն-մըլ տըր: Իսնաի թամստա սէֆիր հազրէթ-լէրի՝ Կէնի կիւվէյի իլէ կէլինին վէ Իթա-լիա գրալ վէ գրալիցասընըն սըհէթլէրինէ պատէնուշ օլմուշ տուր: Տալէթիլիլէ՝ Կա-րը կիճէնէ պիր սաաթ գալարադ ավտէթ իթմիշլէր տիր:

— Էլէվմմահպուս օլան ԲարթամԱրթիլն վէ Յակոր նամ շախարարըն չէրիթի վէ ֆէ-սատըն օլմազլա մազնուէ օլան Թօրգաթու-տա Թազէնէն սէմիլնտէ սաթին 23 Կալլա-րընտա Ալէքսանտր Համբարձում Տէվլէթ Կան նամ շախարըն՝ Մահքէմէլ Ճիւնաեթլէ կէլմէսի իշին իսթանպուլ միւստաիի ումու-սիլիկի ճանիպիտէն Կէնիտէն 10 կիւն մէօհ լէթ վէրիլմիշ տիր:

— Էնգաթէտէն Գապը Սէրասքէրի իշին 12 վահօն պուզտայ կէթիթիլմիշ տիր:

— Կիրիտ իսլամ միւհթանլարընա թէվ զի օլուսմադ իւզրէ ճուստա կիւնիւ թարա-ֆը հազրէթի Բատիլահիտէն ճէլիթէր մէզ թիւրէնէ 4000 իրա իրաւ պուշտուլմուշ տըր:

— Հալէպ վէ Ատանա հէպալիսի ֆէվզէ-լատէ գոմանտանը միւշիր էտնէմ բաշա, թահգըզաթ ինրասը իշին պա իրատէի սէ-

նիէ Այնթապա կէօնտէրիլմիշ տիր: Այն-թապա միւշարիլէյ՝ Հալէպ իւտիֆ գոման-տանը Գէթիլ, վէ վիլանէթի մէզթիւրէ իտա-րէ մէճիլիսի ազասընտան Միւտիլիթիստա, Զէթի բաշարար իլէ պիրէլէնէթ տիր:

— Ֆէրիզ Եահա բաշա՝ Տիարպէթիլ իշ տիֆ Թըրգասը գոմանտանլըզնա վէ Եու-սուֆ Զիւնա բաշա տախի 7 ճի (Ելմէն) ֆըր-գա գոմանտանլըզնա թալիին օլուսմուշ տուր:

— Անատուլու վիլանէթիլմիշտա թահգըզաթ ինրասընա մէմուր պուշտուէն Տէրիստաւթիթ Գիտաեթիլ մահքէմէսի միւսթանթիլ ազա-սընտան էմին Լիֆ. իլէ Գէյօղլու Գիտաեթիլ մահքէմէսի ազասընտան Թորոսեան Յովհ. էֆ. վէ Կալիլանըն Եահանէտէն միւրալայ Սա-տըզ վէ գալմազամ Ապալուր Բահման պէյ-լէր Սիւրդէ թարիզիլէ Գիթիլիսէ վասըլ օլ-մուշար տըր:

— Էլըր Էտիար Վիւսընթ՝ պու ալ Նիհա-եթիլնտէ շէհրիլիլէ ավտէթ իտէնէթ իթէն, զէվճէսինին խասթալըզնտան տօլանը պիր միւտտէթ տահա էվթօրատա գալանադ տըր:

— Վիլանէթլէր վարիտաթընտան սիւ-րաթլէ թօրլանմադտա օլան ազչէնին նազա-եա հէվալէ սուրէթիլլէ Մալիէ նէզարէթի-նէ կէօնտէրիլմէտէ օլտուզու իշիտիլմիշտիր:

— Ֆրանսա սէֆարէթի հէյեթի Գօղազ իշինտէն Գէյօղլու նազլ, վէ Իրան սէ-ֆարէթի հէյեթի Գիւնէթ պտտտան իս-թանպուլա նազլ իթմիշլէր տիր:

— Խարբուլ վալի մուսվիլի Տօղրամա-ճեան Ստեֆան վէ մէթթուպնու Էնուպ Սապ-րի էֆլիլէ՝ պազը թահգըզաթ ինրասը իշին Էկինէ կիթմիլէր տիր:

— Խըտիլը Մըսըր հազրէթլէրինին վալի-տէսինին՝ աթըպպա թարաֆընտան վուգու-պուլան թալսիթ իւզէրինէ գըլ մէվսիլինի վէ կէլնէթ Կալ մէվսիլինի Տէրիստաւթիթ տէ կէչիլմիլէ գարար վէրտիլլէրի խապիլ ա-լընմըլ տըր:

— Սէլանիքտէ պուլուսնան ինկիլիզ ֆիլօ սուստան պիր գըլմընըն իթալիտեա միւթէ-վէճէնէն հարէթի իլլիտիկի իգտամտա օ-գուսմուշ տուր:

— Թագսիմ բօլիս գօմիսէրի Մէհէմէտ վէ բօլիս մէճիլիսի ազասընտան Սալիէ էֆլի-րին պէճալիլ մէմուրիլլէթլէրի ինրա գըլըն-մըլ տըր:

— Վան վիլանէթի վալի մուսվիլիկինէ թալիին պուշտուլան Յովհանէն Ֆէրիտէ. ֆիլնտի Թրապիլզոնա, վէ ինկիլիզերա սէֆա-րէթիլին սըր քեաթիլպլէրինտէն Մ. Վուս-սօն Էրզրում միւթէվէճէնէն տիւն Տէրի-ստաւթիթ տէն հարէթէթ իթմիշլէր տիր:

— Մ. Բօլ Սթէֆանօվիլին Զէյպլիլ տա-տաթի Բուսթուհպան մէթթէպիլի քէնտի մէ-սարիֆիլլէ ինչա իթտիլմիշ օլտուզուստան տօլանը Բուս բարիթիլանէսինտէն միւ-սիլիլլէյն, Էֆիլիսէ վէ ճէմաաթըն պիւնիւք սահիպի խայրը իւնվանը՝ Էսկի Եուսանէն բարըմէն իւզէրինէ ալթուս Կազըլարլա Կա-զըլմըլ վէ Կազընտա քէնտիլինէ իթասը մուգարէր պուլուսմուշ տուր:

— Սէյֆի Գահրի վէ Իրիլ Զաֆիլ թօր-րիտօլարընըն տիւն ազաւ Սէլանիէ միւ-թէվէճէնէն հարէթէթլէրի մուգարէր իտի:

— Շէհրիլիլտէ Էթմէլին ֆիւնաթը Կէնի-տէն 5 բարա իւսթէ գօնարադ, պէհէր օգ-գասը 50 բարաեա սաթըլմաեա պաշտմըլ տըր:

— Լէվանթ Զէրալտ զազէթասը՝ կէչէնէր-տէ ուն ֆիւնաթը խայլի տուս օլուպ, էթմէթ ֆիւնաթը տա նիսպէթլէն տահա էհվէն սա-թըլմազ լազըմիլլէն, պուսնա էհէմիլիէթ վէ-րիլմէթիլ, չիմտի ուն ֆիւնաթը իւսթէ գօր-գոմազ, Զէմանէթմէթի էսնաթընէն էթմէթ ֆիւնաթընը պահալը սաթմասընտան պահալա, էթմէթ կիպի հալմիլի գարուրիլլէտէն օլան պիր մէսլէն հազընտա Շէհրիլ էմանէթիլին նազարը տիգաթիլըն տալէթ իլլէմիշ տիր:

— Նիւ-Եօրգ Զէրալտ զազէթասըն Տէ-րիստաւթիլ մուսպիլի թարաֆընտան քէչի-տէ օլուսնան պիր թէլէկրաֆտա, հիւթիլմէ-թի Սէնիլէնին, մալիէնէ պազը թէտապիլի մուհիլմէ իթթիլազ իտիլլէթ, պու սուրէթլէ վարիտաթ վէ մէսարիֆաթըն պիր տաիլէթ ինթիլադա իտիլալ իտիլիլիլի պիւն օլուս-մուշ տուր:

— Կէչէնտէ Գէլիլաւտան Տէրիստաւթիլ կէլմէթտէ օլան Էթսրէս գաթարը՝ Մարգօ-վաշ վէ Վէլիզայլաթ պէյնիտէ 98 քիլօմէթ-րօտա տիկէր պիր թիլնտէն այրըմըլ օլան պիր էլէնա վալուսնա շարաբադ, լօգմօթիֆ իլլէ տէօրթ էլէնա վահօնու վէ բօթա վա-կօնու բարալանմըլ տըր: Իթի գօնաթիլէթ վէ իթի սէյեան թէլիլլէթի սուրէթտէ, վէ տիկէր սէյեանլար ազ չօգ Կարալանմըլար տըր:

— Իւսկիլա Սըրպ գօնսօլօտուսն պիրա-տէրինի տաղա գալտորան էլզընտան տէր-տէսթի իշին հիւթիլմէթի մահէլիլիէնէ թէ-տապիլի միւթէմէլլէ իթթիլազըլընմըլ տըր:

— Կէչէնտէ Գարատէնիլտէ հիւքմ սիւ-րէն շէտիա ֆուրթուսն Էսնապընտա, Օլկա նամ Բուս վարօրու, Թէօտօսիա իլէ Եալթա արասընտա պիր Կէլլէն կէմիլինէ շարա-բադ, իշինտէթի 4000 բուս պուգտայ վէ 3 պին բուս իուլա վէ 8 նէֆէր թայֆաթըյ-լա պիրիլլէտէ պաթըմըլ տըր: Մէզթիլ ֆուրթուսն Էսնապընտա Գարատէնիլտէ պիր գաշ քիւշիլէ սէֆինէ տահա գազազէտէ օլ-մուշ տուր:

— Իսթանպուլա Ուլլահան շարընտան քէօնէլլէն Տիմիլթիլ Ճալիլտիս, Գամանթօ-խանընտա Գէզազեան Յակոր, Բարմադ գա-րուտա Զաթալխանընտա թիւննարտան Բը-լազեան Կարապետ, Թախմիս սօգազընտա Ավարեան-Ալլահան վէ գուսթանիտը, Շէրիֆ բաշա խանընտա թիւննարտան Ուարթիլեան Միլտիլ վէ պիրտուլլէրի, վէ Գէյօղլուսա Սըլանտիա իթթիլալիլտէ սարաֆ վէ թիւ-թիւննիւ Թորոսեան Եարուլթիւն իզհարը իֆլաա իթմիշլէր տիր:

— Զուստա իրթիլսի կիւնիւ իզմիրտէն շէհրիլիլլէ 400 նէֆէր գուրա նէֆէրի կէլ-միլ տիր:

— Բազար կիւնիւ կէմէլիլտէ, Գրուսա-տա, Բազարթէյտէ պիր գաշ քէրիլլէ գէլլէ-լէ վուգու պուշտուշ, վէ շէհրիլիլտէ տախի սարսընթը հիսս իտիլմիշ տիր:

— Կէչէն Կիւն Այտըն վիլանէթիլնտէ Մուզաւտա խաֆիֆէ իթի տէֆա գէլլէլէ վուգու պուշտուշ տուր:

